

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

European Credit Transfer System ECTS – Інформаційний пакет

Галузь знань: 1801 Специфічні категорії»

**Спеціальність: 8.18010016 «Бізнес
адміністрування» (2 роки)**

**Івано-Франківськ
2015**

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ІНСТИТУТУ

1) Адреса:

Головний корпус ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»,

76018, Україна, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, ауд. 317.

2) Контактні телефони: тел.: (0342) 59-60-04, (0342) 59-61-08

3) Інформація про склад деканату:

Директор інституту:

д.п.н., проф. Нагорняк Михайло Миколайович:

(0342) 59-60-84

e-mail: nagor.if@mail.ru

2. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА КАФЕДРИ

УПРАВЛІННЯ ТА БІЗНЕС АДІМІНСТРУВАННЯ

1) Адреса:

Головний корпус ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»,

76018, Україна, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, ауд. 302.

2) Контактні телефони:

тел.: (0342) 59-60-50

3) Інформація про склад кафедри:

1. Якубів Валентина Михайлівна – к.е.н., професор, завідувач кафедри;
2. Жук Ольга Іванівна – к.е.н., доцент;
3. Мельничук Світлана Миколаївна – к. ю. н., доцент;
4. Іщук Олеся Юріївна – к. психол. н. доцент;
5. Григорук Ірина Іванівна – асистент;
6. Романюк Катерина Олександрівна – к.п.н., асистент;
7. Твердохліб Вікторія Вікторівна – асистент.
8. Качур Надія Володимирівна – ст. лаборант

3. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

На кафедрі здійснюється підготовка фахівців за спеціальністю 8.18010016 «Бізнес-адміністрування» з ліцензованим обсягом 25 осіб.

4. УМОВИ НАВЧАННЯ

1) Загальна інформація про практику:

Практика спеціальності 8.18010016 «Бізнес-адміністрування» - «Виробнича практика» та «Науково-дослідна практика» проводиться згідно навчальних планів та відповідно до затвердженої наскрізної програми практики. Базою практики є підприємства малого та середнього бізнесу Івано-Франківської та інших областей.

2) Коротка інформація про матеріально-технічну базу:

У навчальному процесі кафедра використовує приміщення, закріплені за навчально-науковим Інститутом післядипломної освіти і дистанційного навчання ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та бібліотеку університету.

5. ОСНОВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Основними методами навчання є проведення лекцій, зокрема, із застосуванням мультимедійної техніки, поглиблення розуміння теорії та набуття практичних вмінь на практичних, семінарських і лабораторних заняттях, і самостійна робота студентів, виконання домашніх та індивідуальних завдань, написання курсових та випускних робіт. З основних та вибіркових курсів викладачами факультету створено посібники і підручники, що відповідають програмам, рівню вимог та обсягові навчального часу. Оскільки основним результатом математичної освіти є вироблення вміння самостійно, творчо і логічно мислити, що можна прищепити тільки під час особистого спілкування, викладачі регулярно проводять консультації зі студентами, що займаються науковою роботою чи мають складнощі з окремими темами.

Оцінювання знань та вмінь студентів здійснюється шляхом усного та письмового опитування, виконання ними типових та творчих завдань. Формами оцінювання є теоретичні колоквиуми, практичні контрольні роботи, індивідуальні курсові роботи, іспити та заліки.

6. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
"Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

"Затверджую" _____ Цегила І.Є.
Ректор _____ "___" _____ 201__ р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

підготовки _____ магістра _____
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
галузь знань _____ 1801 "Специфічні категорії"
(шифр і назва галузі)
спеціальність _____ 8.18010016 "Бізнес-адміністрування"
(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація _____ (назва спеціалізації)
Форма навчання _____ денна
(денна, вечірня, заочна (дисципліна) екстернат)

Кваліфікація _____ Магістр із бізнес-адміністрування
(назва)
Термін навчання _____ 1 рік 10 місяців
(кількість місяців)
на основі _____ бакалавра, спеціаліста, магістра будь-якого напрямку підготовки чи спеціальності
(назва освітньої (освітньо-кваліфікаційної) рівня)

I. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Курс	Осінньо-зимовий семестр												Весняно-літній семестр											
	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень
1	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т
2	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т

Позначення: **Т** - Теоретичне навчання **С** - Екзаменаційна сесія **ВП** - Виробнича практика **А** - Атестація **К** - Канікули

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, ТИЖНІ

Курс	Теоретичне навчання	Екзаменаційна сесія	Навчальна практика	Виробнича практика	Захист магістерської роботи	Державна атестація	Канікули	Усього
1	35	4					13	52
2	23	4		12		1	3	43
Разом	58	8		12		1	16	95

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Виробнича практика	3,4	12
Науково-дослідна практика	1,2,3,4	27

IV. АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дисциплінарний проект (робота))	Семестр
Бізнес-адміністрування	Захист магістерської роботи	4

7. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.18010016 «БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ»

V. ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Шифр за ОПП	2	Розподіл за семестрами				Кількість кредитів ЕКТС	Кількість годин								Розподіл годин на тиждень		Розподіл годин на тиждень на курс		
		Екзамени	Заліки	Практика	Курсова робота		загальний обсяг	всього	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	індивідуальні	Самостійна робота	І курс	II курс			
НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ПРАКТИКИ		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки																			
1.1. Нормативна частина																			
ГС.Н.01	Мікроекономіка і макроекономіка	1				3,0	90	34	18	16					56	2			
ГС.Н.02	Економіка підприємств	1				3,0	90	34	18	16					56	2			
ГС.Н.03	Прикладна статистика	1	1			3,0	90	34	18	16					56	2			
ГС.Н.04	Фінанси підприємств	1				3,0	90	34	18	16					56	2			
ГС.Н.05	Бухгалтерський облік	1	1			3,0	90	34	18	16					56	2			
ГС.Н.06	Менеджмент	1				3,0	90	34	18	16					56	2			
ГС.Н.07	Маркетинг	2				3,0	90	36	18	18					54	2			
ГС.Н.08	Міжнародна економіка	3	3			3,0	90	34	18	16					56	2			3
Усього		5	3			24,0	720	274	144	130				446	12	2			3
2 Цикл професійної та практичної підготовки																			
ПП.Н.01	Стратегічне управління	2				3,0	90	36	18	18					54	2			
ПП.Н.02	Фінансовий менеджмент	2				3,0	90	36	18	18					54	2			
ПП.Н.03	Менеджмент персоналу	2				3,0	90	36	18	18					54	2			
ПП.Н.04	Операційний менеджмент	2				3,0	90	36	18	18					54	2			
ПП.Н.05	Інформаційні системи в менеджменті	3				3,0	90	44	24	20					46	2			4
ПП.Н.06	Управлінський облік	2				3,0	90	36	18	18					54	2			
ПП.Н.07	Науково-дослідна практика			1,2,3,4		27,0	810								810				
ПП.Н.08	Виробнича практика			3,4		18,0	540								540				
ПП.Н.09	Атестація (захист магістерської роботи)					3,0	90								90				
Усього		3	3	2		66,0	1980	224	114	110				1756	10	12			4
Усього за нормативною частиною		8	6	2		90	2700	498	258	240				2202	12	12			7

Варіативна частина												
3. Цикл дисциплін самостійного вибору навчального закладу												
	1,2	6,0	180	70	70	110	2	2	2	2	3	
НЗ.В.01	Ділова іноземна мова											
НЗ.В.02	Управління проектами	3	3,0	90	32	16	16				58	3
НЗ.В.03	Методологія та організація наукових досліджень	1	3,0	90	34	18	16				56	2
НЗ.В.04	Курсова робота з Стратегічного управління		2	3,0	90						90	
НЗ.В.05	Консультаційний проект		3	3,0	90						90	
Усього		1 3	18,0	540	136	34	102				404	4 2 3
4. Цикл дисциплін вільного вибору студента												
ВС.В.01	Економічна діагностика підприємства / Методи прийняття управлінських рішень	4	3,0	90	36	18	18				54	3
ВС.В.02	Аудит і оцінювання управлінської діяльності / Господарське право	3	3,0	90	32	16	16				58	3
ВС.В.03	Якість управління / Маркетинговий менеджмент	3	3,0	90	34	18	16				56	3
ВС.В.04	Бізнес-етика і ділова комунікація / Психологія управління та конфліктологія	4	3,0	90	36	18	18				54	3
Усього		3 1	12,0	360	138	70	68				222	6 6
Усього за навчальним планом		12 10 2	120	3600	772	362	410				2828	16 14 16 6
Кількість годин на тиждень												16 14 16 6
Кількість екзаменів												4 4 3 2
Кількість заліків												4 3 2

Навчальний план затверджено вченою радою факультету/інституту (протокол № 7 від " 22 " квітня 2015 року)

Декан факультету / директор інституту _____
 (підпис, прізвище та ініціали) **Нагорняк М.М.**

Завідувач випускової кафедри _____
 (підпис, прізвище та ініціали)

Погоджено: навчально-методичний відділ

" " _____ 2015р.

8. АНОТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки

<i>Предмет:</i>	Мікро-макроекономіка
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/9
<i>Анотація:</i>	Мета: формування у студентів цілісної системи економічних знань, сучасного економічного мислення і економічної поведінки, оволодіння методами економічного аналізу для прийняття і реалізації ефективних господарських і управлінських рішень.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Економіка підприємства
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/9
<i>Анотація:</i>	Метою викладання навчальної дисципліни є формування цілісних знань і навичок з питань організації економічної діяльності підприємства, забезпечення ефективного використання обмежених ресурсів та управління ними з метою отримання прибутку.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Прикладна статистика
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/9
<i>Анотація:</i>	Метою викладання навчальної дисципліни є набуття майбутніми фахівцями знань та вміння приймати зважені управлінські рішення, виходячи з об'єктивних даних статистичної інформації, яка відображає умови функціонування підприємств сфери послуг.
<i>Форми контролю:</i>	Залік

<i>Предмет:</i>	Фінанси підприємств
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/9
<i>Анотація:</i>	Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні системи знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Бухгалтерський облік
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/9
<i>Анотація:</i>	Мета: вивчення дисципліни є формування системи знань основ бухгалтерського обліку та ознайомлення студентів з основними методологічними та методичними аспектами ведення бухгалтерського обліку і можливостями використання таких знань у практичній фаховій діяльності.
<i>Форми контролю:</i>	Залік

<i>Предмет:</i>	Менеджмент
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/9
<i>Анотація:</i>	Програма викладання даної дисципліни передбачає формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Маркетинг
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/10
<i>Анотація:</i>	Мета: вивчення основних понять, систем і алгоритмів, формуванні знань, вмінь та уявлень про теоретичні положення маркетингу; набуття практичних навичок розв'язання конкретних маркетингових завдань; формування вмінь творчого пошуку резервів удосконалення маркетингової діяльності підприємства.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Міжнародна економіка
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	6/11
<i>Анотація:</i>	Мета: вивчення сутності і тенденцій інтернаціоналізації економіки, форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності, принципів і середовища її розвитку, практики здійснення та механізмів регулювання; набуття вмінь аналізувати й оцінювати світогосподарські явища та процеси у контексті національних інтересів України.

Форми контролю:	Іспит
-----------------	-------

2. Цикл професійної та практичної підготовки

<i>Предмет:</i>	Стратегічне управління
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/10
<i>Анотація:</i>	Метою викладання навчальної дисципліни є розширити і поглибити знання студентів в області основ теорії і практики стратегічного управління; сформувати уміння і навички майбутніх менеджерів у розробці стратегії підприємства; виробити стійку переконаність у необхідності стратегічного підходу до управління організаціями.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Фінансовий менеджмент
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/10
<i>Анотація:</i>	Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні системи теоретичних знань і набуття практичних навичок з управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, формування стратегії і тактики фінансового забезпечення підприємства
<i>Форми контролю:</i>	Залік

<i>Предмет:</i>	Менеджмент персоналу
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/10
<i>Анотація:</i>	Метою викладання навчальної дисципліни є формування знань щодо розроблення та здійснення кадрової політики, забезпечення цілеспрямованого використання персоналу організації.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Операційний менеджмент
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/10
<i>Анотація:</i>	Мета вивчення дисципліни - формування у майбутніх менеджерів умінь розроблення операційної стратегії, створення, використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації
<i>Форми контролю:</i>	Залік

<i>Предмет:</i>	Інформаційні системи в менеджменті
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	6/11
<i>Анотація:</i>	Мета вивчення дисципліни є засвоєння теоретичних і практичних знань з питань створення та функціонування інформаційних систем і технологій менеджменту, а також набуття студентами знань з побудови та функціонування інформаційних систем у менеджменті.
<i>Форми контролю:</i>	Залік

<i>Предмет:</i>	Управлінський облік
<i>Статус:</i>	Нормативна
<i>Рік, семестр</i>	5/10
<i>Анотація:</i>	Мета: формування знань організації та методики управлінського обліку, його вдосконалення з врахуванням передового зарубіжного досвіду.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

3. Цикл дисциплін самостійного вибору навчального закладу

<i>Предмет:</i>	Ділова іноземна мова
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	5/9; 5/10
<i>Анотація:</i>	Мета вивчення курсу практичне оволодіння студентами системою англійської мови та нормативною базою її функціонування в комунікативно-мовленнєвих ситуаціях у сфері їхньої майбутньої професійної діяльності, якісна підготовка фахівця до іншомовного спілкування в професійній сфері.
<i>Форми контролю:</i>	Залік

<i>Предмет:</i>	Управління проектами
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	6/11
<i>Анотація:</i>	Метою викладання навчальної дисципліни є формування цілісних знань і навичок з питань розробки, впровадження, реалізації та управління проектів з організації і ведення бізнесу у різних сферах діяльності.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Методологія та організація наукових досліджень
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	5/9
<i>Анотація:</i>	Метою вивчення дисципліни є засвоєння знань з основ методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, а також теоретичного і практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень студентами; оволодіння методологією і методами наукового дослідження.
<i>Форми контролю:</i>	Залік

4. Цикл дисциплін самостійного вибору навчального закладу

<i>Предмет:</i>	Економічна діагностика підприємства
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	6/12
<i>Анотація:</i>	Мета формування системи теоретичних знань, прикладних вмінь і навичок щодо використання методичного апарату та інструментарію економічної діагностики для визначення стану підприємства
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Методи прийняття управлінських рішень
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	6/12
<i>Анотація:</i>	Мета вивчення дисципліни: формування спеціальних знань і практичних навичок з питань застосування різноманітних методів прийняття та оцінки управлінських рішень на макро- і мікроекономічному рівнях
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Аудит і оцінювання управлінської діяльності
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	6/11
<i>Анотація:</i>	Метою є засвоєння знань з організації, проведення та аналізу аудиту і оцінювання управлінської діяльності організацій, виявлення недоліків та проблем у методиці управління керівників різних ланок, комплексний аналіз стану управлінської діяльності надання рекомендацій щодо механізмів підвищення економічності, результативності роботи суб'єктів управлінської діяльності різних рівнів.

<i>Форми контролю:</i>	Іспит
------------------------	-------

<i>Предмет:</i>	Господарське право
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	6/11
<i>Анотація:</i>	Метою вивчення навчальної дисципліни є послідовне формування знання основних положень теорії та практики застосування норм господарського права в процесі господарської діяльності.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Якість управління
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	6/11
<i>Анотація:</i>	Метою вивчення дисципліни сформувати у майбутніх спеціалістів комплекс знань щодо базових принципів, категорій, методів та інструментів управління якістю в сучасних компаніях, узагальнюючи основні досягнення теорії та практики в області менеджменту якості; показати необхідність використання цих досягнень у всіх сферах діяльності організації незалежно від її галузевої належності, розміру та структури.
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Маркетинговий менеджмент
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	6/11
<i>Анотація:</i>	Програма викладання даної дисципліни передбачає вивчення системи методів та алгоритмів керування маркетинговою діяльністю на підприємстві; набуття вмінь творчого пошуку напрямків і резервів удосконалення процесів і методів управління маркетинговою діяльністю підприємства, а також вирішення конкретних маркетингових завдань
<i>Форми контролю:</i>	Іспит

<i>Предмет:</i>	Бізнес етика і ділова комунікація
<i>Статус:</i>	Вибіркова

<i>Рік, семестр</i>	6/12
<i>Анотація:</i>	Мета вивчення дисципліни передбачає: виявлення закономірностей і визначення правил етики ділових стосунків задля формування розвиненої культури підприємництва; на базі отриманих знань, підвищення компетентності в області етики діяльності організації; оволодіння технікою управління етичними нормами міжособових стосунків у колективі.
<i>Форми контролю:</i>	Залік

<i>Предмет:</i>	Психологія управління та конфліктологія
<i>Статус:</i>	Вибіркова
<i>Рік, семестр</i>	6/12
<i>Анотація:</i>	Мета вивчення дисципліни передбачає: виявлення закономірностей і визначення правил етики ділових стосунків задля формування розвиненої культури підприємництва; на базі отриманих знань, підвищення компетентності в області етики діяльності організації; оволодіння технікою управління етичними нормами міжособових стосунків у колективі.
<i>Форми контролю:</i>	Залік

9. ФАХОВЕ СПРЯМУВАННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.18010016 «БІЗНЕС АДМІНІСТРУВАННЯ»

Фахове спрямування:

- застосування сучасних методів системних досліджень у сфері управління бізнес-процесами підприємств;
- застосування знань і умінь щодо створення системи стратегічного маркетингу й забезпечення ефективного розвитку підприємства в динамічному ринковому середовищі;
- формування й оцінювання показників діяльності підприємства з урахуванням чинників внутрішнього та зовнішнього бізнес-середовища;
- прикладне застосування отриманих знань для наскрізного управління бізнес-процесами підприємства;
- визначення стратегічних і тактичних цілей діяльності підприємств, розроблення комплексу заходів задля їх досягнення;
- створення ефективної організаційної структури управління діяльністю підприємства;
- розроблення системи мотивування персоналу підприємства;
- формування ефективної системи моніторингу і контролю за діяльністю підприємства у сучасному бізнес-середовищі;
- визначення масштабів і причин відхилень фактичних показників результативності діяльності підприємств від планових;
- врахування й визначення ризиків діяльності підприємств, зокрема ринковий ризик;
- адаптація стратегії підприємства до мінливих умов зовнішнього бізнес-середовища;
- визначення якості і конкурентоспроможності продукції підприємства;
- впровадження сучасних інформаційних технологій в управлінні підприємством;
- застосування методів і прийомів роботи фінансового менеджера для здійснення професійного управління фінансовими активами суб'єктів виробничо-господарської діяльності;
- аналіз і розрахунок основних економічних показників діяльності підприємства.

Кваліфікаційні вимоги:

Випускник повинен вміти:

- формувати ресурсно-компетенційну базу стратегічних змін;
- вибирати функціональні стратегії для підприємства;
- формувати стратегічні плани різного рівня на підприємстві;
- розв'язати конкретні проблеми щодо формування поведінки учасників стратегічних змін;
- аналізувати фінансову звітність підприємства для обґрунтування та прийняття управлінських рішень;

- планувати та прогнозувати притоки та відтоки грошових коштів;
- ефективно управляти наявними грошовими і матеріальними ресурсами підприємства;
- приймати рішення щодо доцільності та ефективності інвестиційних вкладень підприємства;
- розробляти та реалізовувати антикризові фінансові заходи;
- знаходити шляхи підвищення вартості власного капіталу;
- поєднувати інтереси власників, менеджменту, найманих працівників та держави в процесі прийняття управлінських рішень.
- організовувати практичну роботу з управління людськими ресурсами в сучасних організаціях;
- здійснювати аналіз якісного складу персоналу організації;
- застосовувати різні методи планування потреби підприємства в персоналі;
- використовувати відповідно до ситуації методи підбору і відбору персоналу на вакантні посади, аналізувати проблеми, які виникають при цьому;
- складати основні документи, які регламентують діяльність працівників;
- проводити періодичну оцінку персоналу в організації;
- планувати професійне навчання персоналу та управляти діловою кар'єрою працівників;
- визначати вплив обраної системи стимулювання на ефективність роботи персоналу;
- працювати у конкретних автоматизованих інформаційних системах, що використовуються в сучасних організаціях;
- приймати управлінські рішення на підставі інформації, отриманої за допомогою автоматизованої інформаційної системи;
- використовувати новітні інформаційні системи та технології для планування й відстеження процесів обслуговування споживачів;
- використовувати інформаційні системи і технології для взаємодії з клієнтами компанії;
- розробляти операційну стратегію підприємства;
- планувати операційну діяльність;
- організовувати контроль операційної діяльності;
- застосовувати проектний підхід для календарного планування операційного процесу;
- організовувати контроль якості товарів і послуг;
- обґрунтовувати рішення щодо створення операційної системи;
- підтримувати належний режим поточного функціонування операційної системи;
- діагностувати стан операційної системи;
- управляти якістю та продуктивністю операційної діяльності організації.

- вільно користуватися нормативним матеріалом з теми курсу та застосовувати його у конкретних ситуаціях;
- аналізувати та застосовувати норми господарського права;
- правильно тлумачити юридичні факти господарського права та застосовувати на практиці отримані знання;
- розв'язувати теоретичні та практичні завдання з господарського права;
- використовувати знання з господарського права як підґрунтя для набуття досвіду в сфері господарської діяльності;
- застосовувати зразки господарських документів у практичній діяльності для вирішення правових питань;
- аналізувати конкретні випадки з практики застосування господарського законодавства і змодельованих ситуацій;
- шукати, відбирати, аналізувати та застосовувати нормативно-правові акти для вирішення конкретних питань юридичного характеру у своїй професійній практичній діяльності.
- здійснювати обґрунтування проектів;
- будувати структуру розподілу робіт в проекті;
- визначати логічну послідовність виконання робіт;
- складати та контролювати плани виконання робіт;
- визначати можливі ризики проекту та розробляти заходи зі зниження ризиків;
- агрегувати бухгалтерсько-фінансову звітність підприємства;
- бути спроможним логічно відновити господарські операції
- відображені у звітності та запропонувати заходи щодо покращення стану підприємства у майбутніх періодах його діяльності;
- дослідити зовнішні і внутрішні чинники фінансової стійкості підприємства, що діагностується;
- виконати комплексну діагностику фінансово-економічної діяльності підприємства;
- запропонувати рекомендації по удосконаленню господарського;
- механізму, підвищенню ефективності його функціонування;
- впровадити технології контролю за фінансово-економічним станом підприємства;
- володіти всіма основними методами і методиками економічної;
- діагностики з використання ПЕОМ.
- вибирати та формулювати проблему дослідження;
- шукати необхідну наукову інформацію, аналізувати першоджерела та наукову літературу;
- дати порівняльну характеристику основних наукових методів та методології;
- обирати методологічну основу дослідження;
- реферувати літературні джерела;
- брати участь в науковій дискусії;
- формулювати об'єкт і предмет дослідження;

- формулювати і перевіряти наукові гіпотези;
- формувати комплекс методик для дослідження обраного предмету;
- збирати емпіричні дані;
- проводити обробку та інтерпретацію емпіричних даних;
- оформлювати наукові звіти;
- представляти результат дослідження на наукових конференціях та семінарах;
- застосовувати в практичній діяльності набуті теоретико-методологічні знання;
- самостійно виявляти як позитивні моменти, так і слабкі сторони в застосовуваних наукових концепціях;
- творчо застосовувати набуті знання в процесі управлінської діяльності і наукової праці;
- вести бесіду-діалог проблемного характеру відповідно до програмної тематики та комунікативної функції;
- робити самостійні усні монологічні повідомлення англійською мовою за тематикою курсу;
- реферувати (усно та письмово) оригінальні різностильові тексти;
- здійснювати адекватний переклад з англійської мови на українську та навпаки текстів, що відповідають тематиці та рівню складності курсу;
- професійно користуватись Законодавчою базою України по банкрутству;
- розробляти політику антикризового фінансового управління при загрозі банкрутства;
- робити експрес-діагностику банкрутства;
- здійснювати фундаментальну діагностику банкрутства;
- визначати пріоритетні механізми фінансової стабілізації;
- творчо застосовувати знання теорії та практики прийняття управлінських рішень у ході виконання функціональних обов'язків;
- використовувати методи й засоби розробки, обґрунтування, прийняття і реалізації управлінських рішень;
- приймати в організації (з оглядом на спеціалізацію) управлінські рішення;
- застосовувати методи, які розвивають здібності щодо прийняття рішень;
- вирізняти аудит управлінської діяльності з інших видів аудиту;
- визначати проблему аудиту управлінської діяльності;
- збирати та опрацьовувати дані аудиторського дослідження.
- основні поняття щодо бізнес-планування, формулювання мети та завдання бізнес-планування господарчої діяльності;
- користування методикою складання бізнес-планів, проведення оцінки ефективності планів;
- управляти процесом формування й оцінки планових показників діяльності суб'єкта господарювання;

- обґрунтовувати доцільність встановлення планових показників діяльності суб'єкта господарювання;
- володіти навичками організації планування процесу господарювання та методами розробки бізнес-планів розвитку підприємницької діяльності;
- користування основами організації та ведення підприємницької діяльності, як складової національної економіки України;
- вміти виділяти психологічні проблеми в організаціях і здійснювати їх аналіз;
- аналізувати основні психологічні закономірності управлінської діяльності, лідерства та керівництва;
- здійснювати діагностику організаційних процесів в компанії та розробляти рекомендації щодо їх оптимізації;
- аналізувати основні характеристики роботи та робочого середовища;
- визначати психологічний клімат в організаційному середовищі, лояльність до організації та задоволеність роботою працівників;
- вирішувати дослідницькі завдання в галузі психології управління;
- використовувати теоретичні знання та практичні навички щодо логістичного менеджменту та бути здатними приймати виважені управлінські рішення за основними напрямками менеджменту виробничої діяльності підприємства;
- досліджувати та аналізувати ринкові можливості підприємства, його виробничі структури управління;
- розробляти логістичні стратегії розвитку підприємства;
- формувати та планувати логістичні потужності, планувати матеріальні запаси у системі логістичного менеджменту;
- здійснювати організацію транспортно-складської підтримки стратегії логістичного менеджменту;
- застосовувати вимоги професійної етики менеджера в своїй майбутній професійній діяльності;
- розрізняти етичну та неетичну поведінку;
- визначити коректні способи вирішення спірних питань і конфліктних ситуацій;
- провести аналіз механізмів підвищення етичного рівня організації;
- застосовувати норми ділового протоколу під час ведення професійних переговорів і оформлення контрактів;
- виховувати в собі особистість, на засадах принципів відповідальності, чесності, професіоналізму, поваги до інших;
- формувати та реалізовувати оптимальний індивідуальний стиль управління;
- формувати оптимальні команди з врахуванням психологічних особливостей їхніх членів та міжособистісних відносин;
- підвищувати результативність реалізації загальних функцій управління з врахування психологічних факторів;

- підтримувати на оптимальному рівні організаційну структуру, а також взаємовідносини між працівниками з урахуванням їхньої психологічної сумісності для регулювання групових стосунків всередині колективу;
- створювати умови для трудової самореалізації працівників, заохочувати розвиток новаторських ідей;
- володіти засобами емоційно-вольової саморегуляції психічних станів (особливо стресових), та профілактики різних видів конфліктів;
- визначити передумови виникнення конфлікту та динаміку його розвитку;
- застосовувати теоретичні основи конфліктології для аналізу, вирішення та профілактики різних видів конфліктів;
- володіти психологічними методами запобігання деструктивному вирішенню організаційних конфліктів;
- попереджати конфлікти між керівником та підлеглим;
- використовувати технології переговорів у вирішенні організаційних конфліктів;
- використовувати методи аналізу міжособистісних конфліктів;
- заохочувати підлеглих до розвитку самоконтролю, самодисципліни та етики міжособистісної комунікації.

Випускник повинен знати:

- місце та роль стратегічного управління в системі управління;
- причини виникнення та переваги стратегічного управління;
- основи управління стратегічними змінами на підприємстві;
- основні методологічні підходи до стратегічного управління;
- ресурсно-компетенційну базу стратегічних змін;
- функціональні стратегії в процесі реалізації стратегічних змін;
- теоретичні основи організації управлінського обліку,
- його сутність, задачі та функції;
- методи визначення функції витрат;
- застосування методів обліку витрат і калькулювання собівартості продукції на підприємства із врахуванням технологічних і організаційних особливостей;
- уявлення про сферу застосування простого і розвинутого «директ-косту»;
- питання нормативного обліку витрат;
- релевантність інформації та її впливу на прийняття управлінських рішень;
- методика і техніку контролю за виконанням бюджетів;
- володіти інформацією щодо обліку і контролю центрів витрат;
- з'ясування сутності і принципів організації фінансового менеджменту на фірмі;
- методичний інструментарій управління фінансами підприємства;
- методи та навички планування та прогнозування фінансових показників;

- методику визначення вартості капіталу та оптимізацію його структури;
- здобуття практичних навичок постановки і вирішення завдань ефективного управління формуванням і розміщенням капіталу підприємств;
- оволодіння методами аналізу фінансових звітів, фінансового прогнозування для прийняття рішень щодо формування прибутку, інвестиційної діяльності, банкрутства і реорганізації;
- з'ясування майбутніми менеджерами закономірностей руху грошових потоків на підприємстві та методів їх контролю;
- оволодіння фінансовими процедурами банкрутства;
- напрямки діяльності в сфері управління людськими ресурсами в сучасних організаціях;
- основні функції та методи управління персоналом;
- сутність стратегічного та оперативного управління людськими ресурсами;
- принципи побудови ефективної системи управління персоналом; практику роботи з управління людськими ресурсами кадрових підрозділів;
- сучасних вітчизняних та зарубіжних підприємств;
- сутність інформаційних систем та їх значення в управлінні сучасними організаціями;
- сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних технологій;
- методологію розроблення інформаційних систем, визначення їх якості та ефективності;
- основні засади управління інформаційними ресурсами та технологіями;
- принципи формування інформаційної структури на підприємстві;
- основи використання інтегрованих автоматизованих інформаційних систем у бізнесі;
- типологію управлінських інформаційних систем;
- засади розвитку і запровадження в організації систем підтримки прийняття рішень;
- визначення основних характеристик експертних систем;
- використання технологій штучного інтелекту в управлінні організаціями;
- використання Інтернету в управлінській діяльності керівних кадрів;
- застосування електронної комерції у практичній діяльності організації;
- здійснення електронних платежів та забезпечення їх безпеки;
- форми та методи узгодження операційної та ринкових стратегій;
- проектування продукту та розробка послуг;
- планування виробничих потужностей;
- організація виробничого процесу;
- оперативне управління виробництвом;
- управління якістю в організаціях;
- принципи раціональної організації;
- планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів;

- особливості операційного менеджменту на підприємствах різних галузей;
- показники результативності функціонування виробничих та невиробничих операційних систем;
- предмет, метод, суб'єктів господарського права;
- сферу застосування господарського законодавства;
- порядок та сутність легалізації суб'єктів підприємницької діяльності;
- існуючі організаційно-правові форми господарської діяльності;
- загальні основи біржової, банківської та зовнішньоекономічної діяльності;
- правові засоби захисту від недобросовісної конкуренції;
- порядок, форми та наслідки контролю за господарською діяльністю;
- підстави та порядок притягнення до відповідальності за порушення господарського законодавства;
- термінологію управління проектами;
- основні підходи до створення організаційних структур управління проектами;
- методи мережного та календарного планування проектів;
- методи оцінки ризику проекту;
- методи планування та забезпечення якості проектів;
- основні програмні продукти, що використовують;
- основні методи і підходи економічної діагностики, тобто її інструментарію;
- методику опрацювання бухгалтерської звітності для цілей економічної діагностики;
- основи оцінки конкурентного середовища і конкурентоспроможності підприємства;
- рівні та співвідношення граничних значень показників діяльності підприємства, що обумовлюють фінансову стійкість і платоспроможність підприємства;
- сутність діагностики формування, розподілу і використання ресурсів підприємства і перед усім його фінансів для зростання прибутку і капіталу;
- положення діагностики рівню економічної культури і безпеки підприємства;
- загальні відомості про науку і наукові дослідження;
- правила проведення аналізу науково-технічної інформації;
- основи розробки теоретичних передумов;
- основні положення наукових методологій;
- методологію наукових досліджень, їх планування й організацію (принципи дослідження, визначення об'єкту, предмету, мети, завдань, етапи підготовки і проведення наукового дослідження);
- методику обробки результатів досліджень;
- вимоги до оформлення результатів наукових досліджень;
- загальні та спеціальні методи досліджень;
- типи наукових звітів;

- особливості розумової праці вченого та розуміти значення методологічної підготовки для професійної діяльності вченого;
- словотворчий мінімум ділової іноземної мови;
- граматичний мінімум (морфологія, синтаксис);
- лексичний мінімум з ділової англійської мови.
- класифікацію та циклічність кризових явищ;
- характерні особливості кризових явищ в Україні;
- методи прогнозування кризових явищ;
- процедуру банкрутства;
- принципи управління в кризових ситуаціях;
- особливості кадрового менеджменту в кризових ситуаціях, механізми дії законів управління людиною, функціонування об'єктів управління (прийняття рішення);
- принципи й методи управління та праці, використовувані особами, які приймають рішення;
- систему та методи розробки й реалізації управлінських і функціональних рішень;
- зміст і послідовність дій осіб, які приймають рішення в різних умовах;
- суть і призначення аудиту управлінської діяльності;
- поняття економічності, ефективності та результативності, які становлять основу аудиту управлінської діяльності;
- основи планування аудиторського дослідження;
- етапи проведення аудиту управлінської діяльності;
- стандарти проведення аудиторської оцінки;
- основні економічні закони;
- законодавчо-правової бази, що регулює господарчу діяльність;
- науково-теоретичних основ процесу складання бізнес-планів господарчої діяльності;
- основні планові показники та порядок їх визначення;
- історію розвитку і основний зміст предмету психології управління;
- категоріальний апарат, необхідний для аналізу і прогнозування процесів, що протікають в організаціях;
- структуру управління в організації, систему мотивації та стимулювання, а основних організаційних процесів;
- теоретичні, організаційні, методологічні та методичні засади промислової логістики;
- методологічні основи формування стратегії логістичного менеджменту промислового підприємства;
- основи управління підтримуючими складовими (потужності, запаси, склади тощо) логістичного менеджменту промислового підприємства;
- стилі керівництва, етику поведінки керівника і підлеглого, особливості їхніх взаємин;
- цілі, завдання і основні функції організації;
- стратегію етичної поведінки в діловому світі;
- національні і релігійні особливості трудової етики;

- історію етики задля кращого розуміння і засвоєння простої істини, що сьогодні якісна етика означає ефективний бізнес;
- основні поняття, терміни і прийоми ділового спілкування;
- історію виникнення та розвитку психології управління й конфліктології як галузей знань;
- психологічні особливості управлінської діяльності;
- нормативні моделі ефективного менеджера;
- соціально-психологічні закономірності взаємовідносин в системах управління;
- психологічні особливості управлінського впливу;
- комунікативні компетентності в управлінській діяльності;
- класифікації психічних станів, властивостей і процесів та їх впливу на працездатність та конфліктність;
- основні теоретичні підходи у психологічному вивченні конфліктів;
- психологічні закономірності конфліктної взаємодії (причини виникнення, структуру, динаміку та стратегії вирішення);
- психологічні особливості конфліктів в організаціях та конфліктів між керівником і підлеглими;
- шляхи аналізу, попередження та вирішення конфліктів;
- особливості переговорного процесу як засобу розв'язання конфліктів в управлінській діяльності.

10. ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНЦІЇ)

соціально-культурні:

- розуміння і дотримання правил професійної етики;
- здатність до комунікації іноземною мовою;
- володіти правовими знаннями загальнолюдського призначення, знати положення Конституції України, міжнародного права. Систематично поповнювати, аналізувати і застосовувати правові документи в професійній діяльності;
- обґрунтовувати соціально-економічні рішення, виходячи з стратегічного підходу.

інструментальні:

- використовувати набуті нові знання у практичній діяльності;
- створювати виробничі та економічні умови, орієнтовані на задоволення вимог споживача;
- навички добирати та використовувати психолого-педагогічні технології у професійній та інших сферах життєдіяльності;
- навички дотримуватися етики ділового спілкування;
- здатність застосовувати знання на практиці.

загально-професійні:

- вміння здійснювати системний аналіз діяльності організації, моніторинг конкурентів на ринку;
- розроблення стратегічних напрямів розвитку організації, забезпечення конкурентоспроможності;
- планування і прогнозування діяльності організації та структурного підрозділу;
- планування потреб у ресурсах (матеріальних, фінансових, трудових);
- розроблення й впровадження нововведень;
- планування власної роботи;
- організація колективної праці для досягнення цілей організації;
- організація й реорганізація робочих місць працівників;
- організація управлінських процесів, вміння ефективно розподіляти повноваження працівників;
- формування інформаційного забезпечення управління організацією;
- організація і прийняття своєчасних і оптимальних управлінських рішень та їх виконання;
- розроблення заходів щодо подолання криз у діяльності організації, впровадження санкційних заходів;
- організація ділових контактів підприємства із зовнішнім середовищем;
- створення сприятливого соціально-психологічного клімату у колективі;

спеціалізовано-професійні:

- здійснення комерційної діяльності на зовнішньому та внутрішньому ринках;
- документальне оформлення процесів управління підприємством;
- вміння співпрацювати з банками та іншими кредитно-фінансовими установами;
- здатність делегувати повноваження, розподіляти права, відповідальність і обов'язки між виконавцями;
- формування і розвиток організаційної культури та іміджу підприємства;
- створення умов для трудової самореалізації співробітників;
- визначення і аналіз ефективності використання різних форм і систем оплати праці та матеріального стимулювання;
- вміння контролювати виконання управлінських рішень;
- здатність здійснювати оцінку і контроль якості роботи персоналу, встановлення цін і здійснення розрахунків;
- вміння узгоджувати використання усіх видів ресурсів, здійснювати маневрування ними;
- усунення відхилень від встановлених норм у діяльності організації;
- вміння регулювати розподіл матеріальних і нематеріальних благ;
- здатність до регулювання поведінки персоналу у процесі діяльності організації.

11. ГЛОСАРІЙ

Магістр – освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми - 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра або спеціаліста.

Вибіркова дисципліна – навчальна дисципліна, яка призначена для забезпечення студентів знаннями у вузьких сферах професійної діяльності; вибирається навчальним закладом та студентом із запропонованого списку.

Виробнича практика – форма навчально-професійної діяльності студента в організаціях та установах відповідно до обраної спеціальності; проводиться у передбачений навчальним графіком час вільний від інших навчальних занять.

Європейська кредитно-трансферна система (ECTS – European Credit Transfer System) – забезпечує прозорість системи підготовки фахівців з вищою освітою і сприяє накопиченню та трансферу (перезарахуванню) кредитів.

Залік – форма підсумкового контролю знань; проводиться у формі усного спілкування студента з викладачем, письмової роботи, виконання тестових завдань; проводиться на останньому практичному занятті.

Інформаційний пакет – пакет документів, який містить загальну інформацію про вищий навчальний заклад і відповідний інститут (факультет); відомості про кваліфікацію, яку набуває випускник; відомості про організацію навчального процесу; повний перелік пропонованих нормативних та вибіркових навчальних дисциплін, їх коротку анотацію; назву напрямів, спеціальностей (спеціалізацій); відомості про форми та умови проведення контрольних заходів і систему оцінювання якості освіти тощо.

Іспит (екзамен) – це форма підсумкового контролю знань; проводиться у формі усного спілкування студента з викладачем, письмової роботи, виконання тестових завдань; проводиться у виділений навчальним графіком час.

Кредит – одиниця виміру трудомісткості вивчення дисципліни; уніфікована одиниця виміру виконаної студентом (слухачем) сукупної аудиторної та самостійної навчальної роботи, що становить 1/60 від його загального річного навчального навантаження. Система кредитів передбачає взаємне зарахування останніх, так само, як і їх накопичення.

Кваліфікаційна робота – це випускна робота студента, яка засвідчує його фаховий рівень та готовність до самостійної професійної діяльності;

виконується, як правило, за останній навчальний рік за рахунок часу самостійної роботи студента під керівництвом викладача.

Кваліфікація – здатність особи виконувати завдання та обов'язки в процесі здійснення відповідної професійної діяльності; кваліфікація вимагає отримання певного освітньо-кваліфікаційного рівня та визначається через назву професії.

Колоквіум – форма проміжного контролю знань; як правило, це перевірка теоретичних знань студентів.

Консультації – вид навчальної діяльності призначений для додаткового спілкування студента з викладачем задля пояснення окремих положень навчальної дисципліни чи скерування студента на правильний шлях виконання індивідуальних завдань.

Контрольні роботи – форма проміжного контролю знань; як правило, це перевірка практичних навичок студентів.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП) – це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій і залікових одиниць (залікових кредитів), охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю якості знань і вмінь та навчальної діяльності студента у процесі як аудиторної, так і самостійної роботи.

Курсова робота – індивідуальне завдання студента, яке стосується окремої чи цілого комплексу навчальних дисциплін; виконується за рахунок часу самостійної роботи студента під керівництвом викладача.

Лекція – основна форма проведення навчальних занять у вищому навчальному закладі, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу.

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, при якому студент під керівництвом викладача особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Модуль – це цілісна, чітко структурована змістова частина системи навчальних елементів навчальної дисципліни, яка повинна бути засвоєна студентом.

Навчальна практика (статистична практика) – форма навчальної діяльності студента по виконанню практичних фахових завдань; проводиться у виділений навчальним графіком час вільний від інших навчальних занять на базі випускової кафедри.

Навчальний семестр – складова частина навчального часу студента.

Навчальний план – це нормативний документ вищого навчального закладу, який складається з професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу,

форми та засоби проведення поточного і підсумкового контролю.

Нормативна дисципліна – навчальна дисципліна, яка визначена навчальним планом як така, що визначає фаховий зміст підготовки студента.

Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Програма навчальної дисципліни – це складова стандарту вищої освіти, яка визначає роль і місце навчальної дисципліни в підготовці фахівців, мету й основні завдання її вивчення, розкриває механізм реалізації мети, змістові модулі та інформаційний обсяг навчальної дисципліни, рівень сформованості вмінь і знань, перелік рекомендованих підручників, інших дидактичних та методичних матеріалів, критерії оцінювання успішності навчання, форми та засоби діагностики засвоєння змістових модулів.

Порівняльна шкала оцінювання ECTS – європейська система оцінювання успішності засвоєння студентом кредитних модулів, яка передбачає семибальну шкалу (A, B, C, D, E, FX, F) і подвійне (описове та статистичне) визначення цих оцінок.

Рейтинговий показник – це числова величина, яка дорівнює відсотковому співвідношенню суми балів з усіх модулів з кожної дисципліни до суми максимально можливих балів.

Рейтинг – це комплексний показник якості навчання студента та його розвитку, що є інструментом інтегрованого оцінювання досягнень студентів з усіх навчальних дисциплін.

Рейтингова система оцінювання – система, в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність студента з певного кредитного модуля навчальної дисципліни.

Освітньо-професійна програма підготовки – це перелік нормативних та вибіркових навчальних дисциплін із зазначенням обсягу годин, відведених для їх вивчення, форм підсумкового контролю.

Самостійна робота студентів – форма навчальної діяльності студента, при якій студент виконує завдання визначені викладачем, опрацьовує теоретичний матеріал навчальних дисциплін, виконує підсумкові роботи (курсіві, кваліфікаційну).

Семінарське заняття – форма навчального заняття, на якому студенти виступають з доповідями на наперед визначені теми.